

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z odnośnieniem do domu lub przesyłką pocztową Mk. 17, bez odnośnienia Mk. 10. CENA POJEDYŃCZEGO NUMERU 30 FENIGÓW.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednorazowy 1 w. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. na II i III kol. Mk. 3.00, na IV kol. Mk. 2.00. Ogłoszenia drobne po 40 fenigów za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów oddziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Penny Marii № 38 Telefon № 50. Skrzynka pocztowa № 25

Teatr PARYSKI - Program od piątku 26 Marca i dni następ.

Ostatnia serja i zakończenie wielkiej walki

Ravangara z Navarrosem

Dramat awanturyczny w 6-ciu aktach p. n.

ZYGOMAR AMERYKAŃSKI

Orkiestra Sekstet Artystyczny pod dyr. p. JERZEGO BURSIKA

CENY MIEJSC: W łozy kupon 8 mk., Krzesło parterowe 6 mk. Miejsce na galerji 4 mk.

Początek przedstawień w niedzielę i święta o godz. 3 pp. w dni powszednie o godz. 5 po poł. w soboty o godz. 4 p.p.

Czyńmy!

Zarzucono nam po tysiąc razy, że nie jesteśmy zdolni do czynu, że zapal nasz — to mniej lub więcej efektywny fajerwerk, w powodzi słów kończący swój żalony żywot efemerydy. Okazało się przecie, że to fałsz. Do czynów jesteśmy zdolni, brakuje nam tylko ciągłości w pracy, brakuje tego wytrwania w pracy, które cechuje rodaków z b. zaboru pruskiego.

Lecz już i w tym kierunku czynimy znaczne postępy. Dowodem, że ofiarność na cele plebiscytowe nie słabnie i gubi na moment nie ustaje praca tysięcy kółek tej maszyny, zbudowanej dla dobra słusznej sprawy.

Ostatni pobyt Ślązaków z Cieszyńskiego był wykwarem tej pracy, był jednym z tych czynów, które składają się na całość żądaną. Pierwsze zetknięcie się z ludem śląskim wykazało olbrzymie znaczenie tego rodzaju wizer. A skoro to znaczenie dostrzegamy, skoro zdajemy sobie sprawę z doniosłości bezpośredniego stykania się z ludem cieszyńskim, który za kilka miesięcy ma rzucić swój głos na szalę rozstrzygnięcia — to wniosek stąd jasny: ten kontakt ściślejszy nie może być zerwany. Należy go podtrzymać, składając Ślązakom rewizyte.

Muszą się udać na Śląsk ludzie godni, przedstawiciele różnych sfer nasze go społeczeństwa, by tam, na miejscu, zaświadczyc, że czujemy, by krzepić ducha tego ludu śląskiego, nawiedzonego przez nieszczęście czeskie.

Być może Ślązacy posiadają dość hartu ducha, by wytrwać bez podniecia zewnątrz. Ale to wiemy, że każdy objaw szczerzej bratniej troski o ich los, każdy wyraz nieklamany przyrzeczeń pomocy we wspólnej walce aż do zwycięstwa — sprawia im rzetelną radość, podnosi ich ducha. Wiadzą, że za nimi stoi cały zwarty naród 20-miljonowy, ale im, strudzonym, choć ofiarnym, trzeba to jak najczęściej powtarzać. I nie tylko słowem, lecz przedewszystkiem czynem...

Nasza Rada miejska, nasze stowarzyszenia i związki, nasze społeczeń-

stwo musi ten czyn podjąć. Należy jechać na Śląsk, należy własnymi oczyma zmierzyć ogrom niebezpieczeństwa, urzędzić tę walkę ludu polskiego o byt lub niebyt, wchłonąć ją sercem, a, wróciwszy pod świeżym wrażeniem, wzywać społeczeństwo do wytrwania i walki, bo — nie zapominajmy! — i ono podniety potrzebuje, i ono w walce nie upada, ale to dzisiaj nie wystarcza: dziś społeczeństwo polskie w zwartym szeregu nie tylko bronić się winno, lecz i atakować. Obrona — to jeszcze nie zwycięstwo, a my w walce o Śląsk zwyciężyć musimy!

Akcja plebiscytowa wymaga mnóstwa druków: odezw, broszur i t. p. Wydanie broszury formatu 17 na 12 to osmdziesięciu czterech stronach powoduje koszt około 40,000 mk. przy 10—15 tysiącach egzemplarzy. Z tego łatwo zrozumieć można, jak wielkich sum wymaga propaganda. Z tego wynika również, że samo składanie ofiar jeszcze nie wystarcza.

Ale jest sposób zaradzenia trudności finansowym. Rzucamy myśl, którą ra niewątpliwie się przyjmie i zostanie zrealizowana pomyślnie.

Myśl jest taka: Należy minimalnym kosztem, a nawet bez kosztu, wydać broszurę, poświęconą sprawie plebiscytowemu. Broszura winna zawierać kilka zwycięzłych, jasných i jasnych artykułów. Można ją sprzedawać po niskiej cenie u nas, na teren plebiscytowy wysyłać bezpłatnie. Dochód — na plebiscyt śląski.

Realizację tej myśli wyobrażamy sobie w ten sposób:

Komitet plebiscytowy zwrócić się do znanego z uczuć obywatelskich właściciela miejscowej fabryki papieru z prośbą o łaskawe zaoferowanie kilkudziesięciu ryz papieru, oczywiście bezpłatnie. Pracownicy papierni, znani z gorącej ofiarności na cele plebiscytowe i inne, niewątpliwie poświęcą kilka godzin w tygodniu na wyprodukowanie papieru, a tym sposobem koszt papieru rozłoży się: właściciel da materiał, robotnik pracę.

Papier otrzymamy dostarczy komi-

tet właścicielom drukarni i tu się jego funkcje kończą. Resztę, aby komitetu nie przeciążać pracą, wykona kto inny.

A więc: Ludzie idei, którzy potrafią napisać o stosunkach w Polsce i na obszarach plebiscytowych artykuł, odpowiadający wymaganiom — raczą to uczynić, nadsyłając materiał bezinteresownie. Oczywiście, w tej pracy zgromadzenia materiału dopomoga solidnie redakcje obu miejscowych pism codziennych.

Pracownicy drukarscy niewątpliwie zechcą przyłożyć rękę do dobrej sprawy. Jeżeli każdy z nich złoży bezinteresownie tylko 50 wierszy — sprawa będzie załatwiona. Mamy wszak czterdzieć większe drukarnie w Częstochowie. To samo dotyczy maszynistów. Właściciele drukarni poniosą koszty czasu maszyn i farby.

Zbrożerowanie stanie się udziałem introligatorów miejscowych. Właściciele zakładów introligatorskich dadzą niezbędny materiał, pracownicy w introligatorskiej poświęca po kilka godzin czasu na złożenie wydrukowanych arkuszy.

Kolportaż — to już oczywiście rzecz komitetu.

Tak się przedstawia sposób realizowania jednego z tych czynów, które wykonać musimy. Wskazaliśmy wyraźnie, kto będzie pociągnięty do współpracy. Przyuszczamy, a nawet jesteśmy najmocniej przekonani, że nieikt się od niego nie usunie. Wobec czego rzeczka komitetu jak najszybciej postarać się o papier, składając resztę w ręce fachowe właścicieli drukarni miejscowych. Czas nagli!

Gdy Górny Śląsk spleynał krwią i tysiące Ślązaków, wyparte przemocą wraży, przebyły kordon graniczny, fala wzburzenia przeszła ponad Polską. A ponad wszystkim górowało pragnienie przyjszyja z pomocą ofiarom gwałtów pruskich.

Dziś podobna sytuacja wytworzyła się na Śląsku Cieszyńskim. Brutalny Czech nie cofa się przed niczem: terrorem, pięścią, rewolwerem wyrzuca ludność polską z jej śląskich siedzib, na ne

dę i tułaczkę skazuje. Za co? Za to, że w piersiach tych Ślązaków biją serca polskie, że się polskości wyrzec nie chcą!

Liczba wygnanców rośnie, przekracza już dwa tysiące. Komisja aljanccka nie przeciwiała gwałtom czeskim, głucha jest na wszelkie zażalenia. Ślązak to zrozumiał i nadzieje swe opiera już tylko na siłach własnych i na niewzruszonej wierze w pomoc narodu i państwa polskiego. Więc gdy cierpienia rosna z dnia na dzień, zaciska zęby iku Polsce spogląda. Kazano mu trwać i wytrwać — on wytrwa, ale niechże widzi, że o Polskę może się bezpiecznie oprzeć!

Tworzy się z inicjatywy Osuchowskiego komitetu niesienia pomocy uchodźcom ze Śląska Cieszyńskiego. Ale nam nie wolno czekać, aż nas oficjalnie wezwą, myśmy tej inicjatywie winni wyjść naprzeciw. Tam tysiące nieszczęśliwych bez chleba i bez dachu nad głową!

Plebiscyt się zbliża. Z jakimże czołem mogliłbysmy wymagać od ludu śląskiego głosowania za Polską, gdybysmy dziś opuścili najdzielniejszych jego synów, dla sprawy polskiej cierpiących?

Obywatele, czyńcie! Słowa wspólne, gdy podziwu pozostawny na te chwile, czy kwestja śląska będzie rozstrzygnięta w myśl naszych życzeń i na sztych praw. Dziś tylko na czynny pora! Na pomoc ludności Śląska, terroryzowanej przez kainowe plemie czeskie!

A każda marka złożona na ten cel, będzie czemś więcej, niż świadectwem ofiarności narodu: będzie ową cęgłą, niezbędną do budowy trwałego i wygodnego gmachu Rzeczypospolitej. A każda marka, niosąca pomoc ludności śląskiej, to cement spajający na śmierć i życie ziemie śląską z Macierzą. A każda marka, ofiarowana dziś, to kapitał gromadzony dla dzieci naszych, dla tej młodej Polski, która w oczach naszych wvrrasta!

Obywatele, czyńcie! Przyszłe pokolenia błogostawić was będą, a to czyż nie najdoszta nagroda?

St. L. Częstochowa, 27/3 1920 r.

Teatr „ODEON”

Program od czwartku 25-go do niedzieli 28 Marca.

Początek przedstawień w dniu powszednim o godz. 5-ej w soboty o godz. 4-ej, a w niedzielę i święta o godz. 3-ej po poł.

Sceny miejsc: Miejsce w łóżkach po 6 i 7 mk. Krzesła parterowe 5 mk.

CZYJA WINA?

Potężny 5-aktowy dramat według jednej z najlepszych nowel pisarza francuskiego

GUY de MAUPASSANT'A

Król ekranu i bohater głośnych obrazów: „OJCIEC SERGIUSZ” i „MOCNY CZŁOWIEK”

Mozzuchin

ze swą uroczą partnerką LISIENKO w rolach głównych.

NAD PROGRAM:

Co zazdrość może... Krotchwiła w 1-m akcie.

Rino-Teatr „NOWY”

w CZĘSTOCHOWIE

ul. P. MARYI № 43.

Dla młodzieży dozwolonej

TELEFON 334.

SENSACJA!

GODZINY HUMORU!

SENSACJA!

Niebywałe arcydzieło amerykańskiej sztuki kinematograficznej demonstrowane będzie od 24 Marca i dni następnych.

Przygody Pensjonarki

Farsa w 5-ciu wielkich częściach z prologiem p-g znanej humoreski

Prawie Meżatka...

w roli głównej amerykańska królowa śmiechu MARGARITA FISHER.

Bogata wystawa!

Sceny istic amerykańskiej!

Muzyka Sekstet Artystyczny pod dyr. p. Czesława Kaukala. Początek przedstawień w dniu powszednim o godz. 5-ej, w soboty o godz. 4-ej, a w niedziele i święta o godzinie 3-ej po południu. Program codziennie do godz. 11 wiec.

Lekarz-dentysta

Michał Gęrejniec

ul. Panny Marii (Aleja 10)

TELEFON 250

Przyjmuje codz. od 9-11 i 3-7 w.

Dr. Stefan Purski

choroby skórne i weneryczne

godziny przyjęć 1-11, 1-7

Kilkałkiego 4.

Dr. Stefan Kon

spec. akuszerka i choroby kobiece

powrócił

ul. Kościuszki Nr. 16

Przyjmuje od 4 - 6 po południu.

Dr. Wł. Kahl

choroby kobiece, akuszerka, wewnętrzne

Przyjmuje od 1-11 od 4-11

ulica Dąbrowskiego 5 (Śokoła) II piętro.

Państw. Urząd Pośrednictwa Pracy

ul. Janogórska 24 tel. 104.

posiada w ewidencji poszukujących pracy, techników budowlanych i drogowych, rzemieślników i ekonomów, biuralistów i biuralistki również maszynistki, rzemieślników i robotników wszelkiego rodzaju, jakoteż robotnicę i służbę domową. Pośrednictwo dla obydwóch stron bezpłatnie

Pracownia Mebli

Feliksa Mateckiego

ROBOTY TAPICERSKIE

weszelkie przeróbki, pakowanie mebli i ekspedycja.

ul. Krótka № 5.

Zaruski, Chadziński i S-ka

w CZĘSTOCHOWIE, ul. Ogrodowa 11. Telefon 1-23.

HURTOWE SKŁADY

Towarów Galanteryjnych, nici, trykotaży, wyrobów szrotkar skich, Papierów pakowych, kancelaryjnych, listowych i rysunkowych, Materiałów-piśmiennych.

Wytwórnia zeszytów i toreb papierowych.

ŚWIERZBĘ I ŚWEDZENIE SKÓRY

usuwa szybko i radykalnie najdłużej w ciągu 5 dni

„Krem Mukuna”

najdogodniejszy w użyciu ze wszystkich dotychczas stosowanych środków, ponieważ 1) nie plami białej bielizny - posiadając kolor mięsa, 2) nie oblepia się po użyciu - nie zawierając części stałych, 3) nie chłania się całkowicie w skórę, stosując takowy podobnie jak glicerynę, 4) jest bardzo ekonomiczny - mając za podstawę smół tłuszcz, daje możność małą ilość potrzebującą przetrześć ciała, 5) posiada miły zapach. Lecząc szybko i pewnie jest tanim. Ządać wszędzie.

Skład Główny na Częstochowę: Apteka pod Jasną Górą A. WŁOSIŃSKIEGO.

Odlewy żelazne

(blachy, ruszta, sztry, garoki surowe i emaljowane, rury, pługowe i siarczkarłane, odlewy kanalizacyjne).

naczynia emaljowane

Dom Handlowy Zdzisław Ryłski

CZĘSTOCHOWA, II ALEJA № 20. - TELEFONY № 186 i 187.

Lanolinowy Puder „DZIDZI” z Kogutkiem jest najlepszą i najhygieniczniejszą przysypką dla dzieci. Natychmiast usuwa zaczerwienienie i ston zapalny skóry. Jako środek dezynfekcyjny znakomicie działa przeciwko: śwędniom, oparzeniom i odleżeniom się ciała. Wyrób apteki A. GAŚCICKIEGO w Warszawie. Ządać w aptekach i składach aptecznych pudru „Dzidzi” z marką „Kogut” Skład główny na Częstochowę Hurtownia Właścicieli Aptek Kościuszki 16

Z Wydziału Apropozycji.

Niniejszym podaje się do wiadomości, że Centralne Biuro Wydziału Apropozycji miasta poczynając od dnia 29 Marca do dnia 3 Kwietnia 1920 r., interesantów przyjmować nie będzie. Ławnik F. Kurpiński.

Pras 3-ch frykcyjnych

skor 1/6 m/m ciężkiego typu, oraz ekscentrycznych 9 sztuk - skor od 30 do 125 m/m poszukują zarob. Oferty pod: Inżynierowi rządy do Biura Ogi szed T w. Alc. „Kielasa Polska” Warszawa, Jasna 10.

Obwieszczenie.

Wydział Hipoteczny na pow. Częstochowski (obwieszcza, że toczą się postępowania spadkowe po śmierci niżej wymienionych osób:

1) Cecylii, z Szoszeleńskich, Zaważowej, właścicielki przez zastąpienie niepodzielną część nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. Nr. hip. 734, 1149, 1202, 1272, 1273, 1274, 1317, 1362, 1373, 1379, 1385, 1503, 1533, 1534, 1539, 1540, 1585 i 1712; - 2) Walentego Ciohonis, wierzyciela sumy rub. 725 z % i ewikcja rub. 72, zabezpiecz. w nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 187; - 3) Józefa Szoszeleńskich, z domu Uznańskich, wierzyciela sumy rub. 100 z % i kaucją rub. 100, zabezpiecz. na nieruchomości Nr. hip. 496 i rub. 150 z % i kaucją rub. 15, zabezpiecz. na nieruchomości Nr. hip. 319, 1460; - 4) Wincentego Zebrowskiego, współwłaściciela nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 1165; - 5) Jannę Ciohonis, wierzyciela nieruchomości Nr. hip. 1661 i wadliwą, właścicielką nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 1164; - 6) Ignacego - Stanisława Wrochnis - Golewskiego, wierzyciela sumy mar. 8840 z % i kaucją mar. 884, zabezpiecz. na nieruchomości w Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 127; - 7) Walentego, z Szoszeleńskich, współwłaściciela nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. Nr. hip. 178 i 287; - 8) Jannę Szoszeleńską i Ewę z Waleńskich małżonków Ziołockich, właścicieli podzielnej połowy nieruchomości w m. Przyrowie, oznacz. Nr. hip. 28; - 9) Antoniego Gzickiego, współwłaściciela nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 873, i 1) Anieli-Ewy Czech, współwłaścicieli 1/2, niepodziel. części nieruchomości w m. Częstochowie, oznacz. Nr. hip. 1468. Termin regulacji powyższych spadków wyznacza się na dzień 4 października 1920 r. Wzywa się przeto osoby zainteresowane, by w oznaczonym terminie zgłosiły się z odpowiednimi dowodami do Kancelarii Wydziału Hip. w Częstochowie, pod skutkami prekluzji z art. 1614-1610 Ust. Hip.”

Pisarz Hipoteczny na pow. Częstochowski K. PERTKIEWICZ.

Ostrzeżenie.

W „Monitorze” № 69 b. r. zamieszczony komunikat Urzędu Walki z Lichwą i Spekulacją następującej treści: Ostrzega się apteki i drogerie, że środki lecznicze są także artykułami pierwszej potrzeby—odnosi się to zwłaszcza do tych środków, które nie są podciągnięte pod obowiązujące taryfy. Pobieranie nadmiernych zysków będzie karane.